

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/107/2018
Identifikačné číslo spisu: 1017201128
Dátum vydania rozhodnutia: 23.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1017201128.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Teva Medical Ltd., 1 HaTe'ena st., Modiin Region Industrial Park, P.O.B. 975, Shoham, 6085001, Israel, právne zastúpený: h & h PARTNERS, advokátska kancelária s.r.o., Mäsiarska 6, Košice, IČO: 44 323 760, proti žalovanému: Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, Limbová 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Z21308-2017-OF/K86_N122 zo dňa 10. mája 2017, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/167/2017-118 zo dňa 24. januára 2018, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/167/2017-118 zo dňa 24. januára 2018 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

I.

Rozhodnutie krajského súdu

1. Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 2S/167/2017-118 zo dňa 24. januára 2018, poukazom na ustanovenie § 98 ods. 1 písm. f/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len S.s.p.) odmietol žalobu žalobcu pre nedostatok procesnej podmienky spočívajúcej v absencii právneho zastúpenia. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 170 písm. a/ S.s.p. tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko žaloba bola odmietnutá.

2. Krajský súd z obsahu spisového materiálu zistil, že žalobca Teva Medical Ltd. udelil dňa 21.06.2017 spoločnosti TEVA Pharmaceuticals Slovakia s.r.o. plnú moc v konaní pred Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky a súdmi Slovenskej republiky vo veciach týkajúcich sa priamo alebo nepriamo zdravotníckej pomôcky Systém Tevadaptor TM, čiže aj na toto správne konanie. Následne dňa 10.07.2017 spoločnosť TEVA Pharmaceuticals Slovakia s.r.o. udelila spoločnosti h & h PARTNERS, advokátska kancelária s.r.o. plnú moc na zastupovanie seba ako splnomocniteľa v rovnakom rozsahu, na aký ju splnomocnil samotný žalobca. Spoločnosť TEVA Pharmaceuticals Slovakia s.r.o. vystupuje v tomto správnom konaní vo vzťahu k žalobcovi ako jeho splnomocnený zástupca avšak tento nespĺňa žiadnu zo zákonných podmienok, t.j. byť spoločnosťou založenou v zmysle zákona o advokácii

alternatívne aby mal jej zamestnanec právnické vzdelanie druhého stupňa. Plnomocenstvo udelené spoločnosti h & h PARTNER v tomto prípade vyhodnotil ako irelevantné nakoľko v zmysle ustanovenia § 49 ods. 3 sa môže dať v konaní zastupovať iným advokátom jedine advokát. V danom prípade krajský súd konštatoval, že nejde o výnimku z povinného právneho zastúpenia advokátom podľa § 49 ods. 2 S.s.p., keďže sa jedná o správnu žalobu podľa § 6 ods. 2 písm. h/ S.s.p.. Keďže žalobca nebol pri podaní žaloby zastúpený podľa § 49 ods. 1 S.s.p. advokátom, správny súd postupoval v súlade s ustanovením § 98 ods. 1 písm. f/ S.s.p. a žalobu pre nedostatok procesnej podmienky spočívajúcej v absencii právneho zastúpenia odmietol.

II.

Kasačná sťažnosť žalobcu

3. Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodov uvedených v ustanovení § 440 ods. 1 písm. f/, g/ S.s.p. Navrhoval, aby najvyšší súd napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/167/2017-118 zo dňa 24.01.2018 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. V dôvodoch kasačnej sťažnosti žalobca namietal nesprávne právne posúdenie veci správnym súdom ako i to, že konajúci súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace práva na spravodlivý proces.

5. Žalobca namietal, že uznesenia krajského súdu č.k. 2S/167/2017-73 a 2S/167/2017-99 obsahujú procesné nedostatky. Vo vzťahu k uzneseniu č.k. 2S/167/2017-73 uviedol, že toto uznesenie bolo podľa doručenky adresované spoločnosti TEVA Pharmaceuticals Slovakia s.r.o., ktorá však vystupuje v postavení obligatórne splnomocnenej osoby podľa ustanovenia § 110 ods. 3 zákona č. 362/2011 Z.z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach. Zo správnej žaloby vyplýva, že právnym zástupcom žalobcu je podľa ustanovenia § 49 ods. 1 S.s.p. spoločnosť h&h PARTNERS, advokátska kancelária s.r.o.. Dal do pozornosti, že v rozpore s ustanovením § 73 ods. 1 S.s.p. uvedené uznesenie nebolo doručené advokátskej kancelárii. Následne krajský súd uznesením č.k. 2S/167/2017-99 vyzval Spoločnosť TEVA Pharmaceuticals Slovakia s.r.o. (tentokrát nie žalobcu) na predloženie originálu plnomocenstva, ktorou ju splnomocnil žalobca na zastupovanie v predmetnom konaní. Žalobca poukázal na ustanovenie § 59 S.s.p., pričom dal do pozornosti, že spoločnosť TEVA Pharmaceuticals Slovakia s.r.o. je obligatórne splnomocnenou osobou podľa zákona o liekoch, v predmetnom súdnom konaní však nie je žalobcom a rovnako ani splnomocneným právnym zástupcom v zmysle ustanovenia § 49 S.s.p. a výzva na odstránenie nedostatkov bola tejto spoločnosti adresovaná v rozpore s ustanovením § 59 S.s.p..

6. Ďalej žalobca poukázal na to, že predmetné uznesenia na odstránenie väd podania vyzvali na predloženie originálu plnomocenstva, ktorým spoločnosť Teva Medical Ltd. (žalobca) splnomocnila spoločnosť TEVA Pharmaceuticals Slovakia s.r.o. na zastupovanie v predmetnom konaní. Požadované plnomocenstvo bolo krajskému súdu doručené dňa 20.12.2017, čím bola splnená výzva súdu na doplnenie podania. Žalobca dal do pozornosti, že krajský súd vo výzve nežiadal preukázanie postavenia advokátskej kancelárie ako právneho zástupcu. Uviedol, že napriek vyhoveniu výzve súdu bolo konanie zastavené z dôvodu neodstránenia vady podania. Odmietnutie správnej žaloby preto malo podľa názoru žalobcu základ v skutočnostiach, ktoré neboli predmetom výzvy na odstránenie nedostatkov podania čo je v rozpore s ustanovením § 59 S.s.p. a odmietnutím žaloby došlo k zásahu do jeho procesných práv ako i k zásahu do jeho práva na spravodlivý proces.

7. Žalobca v súvislosti s namietaným nesprávnym právnym posúdením zo strany krajského súdu uviedol, že spoločnosť Teva Medical Ltd. (žalobca) na základe ustanovenia § 110 ods. 3 zákona o liekoch udelila plnomocenstvo spoločnosti TEVA Pharmaceuticals Slovakia s.r.o. Žalobca poukazom na ustanovenie § 31 Občianskeho zákonníka mal za to, že z plnej moci udelenej dňa 10.07.2017, ktorá tvorila prílohu správnej žaloby jednoznačne vyplývalo, že spoločnosť Teva Medicals Ltd. ako splnomocniteľ splnomocnila spoločnosť h & h PARTNERS, advokátska kancelária s.r.o. na

zastupovanie v predmetnom súdnom konaní. Uvedenú plnú moc udelila Teva Medical Ltd. prostredníctvom svojho splnomocnenca, t.j. spoločnosti TEVA Pharmaceuticals Slovakia s.r.o., ktorá ako splnomocniteľ koná v mene a na účet spoločnosti Teva Medical Ltd.. Z uvedeného je tak zrejmé, že spoločnosť TEVA Pharmaceuticals Slovakia s.r.o. neudelila plnomocenstvo advokátskej kancelárii vo vlastnom mene, ale v mene a na účet spoločnosti Teva Medical Ltd.. Právny vzťah zastúpenia preto vznikol priamo medzi spoločnosťou Teva Medical Ltd. a advokátskou kanceláriou. Krajský súd preto v bode 10 uznesenia o odmietnutí žaloby vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď uviedol, že spoločnosť Teva Pharmaceuticals Slovakia s.r.o. udelila advokátskej kancelárii plnomocenstvo na zastupovanie seba ako splnomocniteľa. Tento vecne a právne nesprávny záver súdu bol základom pre následný nezákonný procesný postup v podobe odmietnutia žaloby pre nedostatok právneho zastúpenia žalobcu a to aj napriek skutočnosti, že plnomocenstvo žalobcu pre advokátsku kanceláriu bolo súdu predložené spolu so správnou žalobou.

8. Záverom žalobca za účelom odstránenia akýchkoľvek pochybností v plnomocenstve udelenom pre účely podania kasačnej sťažnosti výslovne uviedol, že spoločnosť h & h PARTNERS, advokátska kancelária s.r.o. bola a je ako jej právny zástupca oprávnená na podanie žaloby v jej mene a na zastupovanie v konaní vedenom na krajskom súde a na podávanie opravných prostriedkov a zastupovanie v konaniach o opravných prostriedkoch. Taktiež za účelom odstránenia pochybností ohľadom zastúpenia zaslal ďalšie samostatné plnomocenstvo udelené žalobcom pred podaním žaloby, ktoré mal sťažovateľ k dispozícii a ktoré v doterajšom priebehu súdneho konania nebolo predložené.

III.

Vyjadrenie žalovaného ku kasačnej sťažnosti žalobcu

9. Žalovaný vo svojom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti žalobcu uviedol, že daná procesná podmienka je výlučne na posúdení súdu, pričom rozhodnutie krajského súdu považoval za vecne správne.

10. Na základe uvedeného navrhol, aby kasačný súd uznesenie krajského súdu potvrdil.

IV.

Konanie pred kasačným súdom

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ v spojení s § 438 ods. 2 S.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podanej kasačnej sťažnosti žalobcu (§ 453 ods. 1 S.s.p.), kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.), a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu je dôvodná.

12. Predmetom prieskumného konania na kasačnom súde bolo uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/167/2017-118 zo dňa 24. januára 2018, ktorým správny súd žalobu žalobcu pre nedostatok právneho zastúpenia odmietol.

13. Predmetom preskumavacieho konania v danej veci bola žaloba, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Z21308-2017-OF/K86_N122 zo dňa 10.05.2017.

14. V správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. (§ 2 ods. 1 S.s.p.)

15. Konanie pred správnym súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania. (§ 5 ods. 2 S.s.p.)

16. Správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu

orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.(§ 177 ods. 1 S.s.p.)

V.

Právne posúdenie kasačným súdom

17. Žalobca musí byť v konaní pred správnym súdom zastúpený advokátom; to neplatí, ak má žalobca, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na správnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Povinnosť zastúpenia sa vzťahuje aj na spísanie žaloby. Splnomocnenie udelené advokátovi nemožno obmedziť.(§ 49 ods. 1 S.s.p.)

18. Podľa ustanovenia § 182 ods. 2 písm. a/ S.s.p., k správnej žalobe musí byť pripojené splnomocnenie udelené advokátom, ak nejde o výnimky uvedené v § 49 ods. 1 a 2.

19. Podľa ustanovenia § 59 ods. 1,2,3 S.s.p. ak ide o podanie vo veci samej, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, správny súd uznesením vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil v lehote podľa § 58 ods. 2. V uznesení podľa odseku 1 správny súd uvedie, v čom je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné a ako ho doplniť alebo opraviť, a poučí o možnosti podanie odmietnuť. Ak sa v lehote určenej správnym súdom podanie nedoplní alebo neopraví, správny súd podanie odmietne uznesením; to neplatí, ak pre uvedený nedostatok možno v konaní pokračovať.

20. Podľa ustanovenia § 97 S.s.p., ak tento zákon neustanovuje inak, správny súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže správny súd konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

21. Predmetom kasačného konania je posúdenie, či krajský súd v súlade so zákonom odmietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného.

22. Z ustanovenia § 49 ods. 1 S.p.p. vyplýva povinnosť žalobcu byť v konaní zastúpený advokátom. Toto povinné právne zastúpenie vyplýva z povahy správneho súdnictva, keďže sa v ňom preskúmava zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy a riešia sa prevažne právne otázky. Podľa Správneho súdneho poriadku má byť žaloba podaná (spísaná) už priamo advokátom, resp. práva znalou osobou a to z toho dôvodu, že v správnom súdnictve je značne obmedzená možnosť zmeny žaloby po uplynutí lehoty na jej podanie, a preto je pre rozhodovanie správneho súdu určujúci práve obsah žaloby (rozsah a dôvody), pričom samotné zastupovanie na pojednávaní je v podstate sekundárne.

23. Povinné zastúpenie žalobcu advokátom je procesnou podmienkou konania. Túto skutočnosť skúma správny súd z úradnej povinnosti a vo všetkých štádiách konania. Zistené nedostatky týkajúce sa podmienok konania môžu mať odstrániteľný alebo neodstrániteľný charakter. Podanie, urobené osobou, ktorá sa označila ako zástupca účastníka bez preukázania jej oprávnenia na zastupovanie, treba považovať za nedostatok podmienky konania na strane účastníka (nedostatok splnomocnenia), ktorý je možné odstrániť. Právne významné pre posúdenie, či ide o takýto nedostatok podmienky konania, je nielen to, kto podanie urobil, ale predovšetkým to, či táto osoba procesný úkon urobila za iného (účastníka konania) ako jeho zástupca.

24. Z obsahu súdneho spisu bolo zrejmé, že žalobu za žalobcu Teva Medical Ltd. podala advokátska kancelária h & h PARTNERS, advokátska kancelária s.r.o. Ako ďalej vyplynulo k žalobe bola priložená plná moc v ktorej TEVA MEDICAL Ltd. zastúpená splnomocneným zástupcom TEVA Pharmaceuticals Slovakia s.r.o. ako splnomocniteľom splnomocnila spoločnosť h & h PARTNERS, advokátska kancelária s.r.o. na zastupovanie v tomto súdnom konaní. Pokiaľ teda správny súd vyhodnotil, že žalobca v kontexte znenia ustanovenia § 182 ods. 2 písm. a/ S.s.p. podal neúplné podanie bolo povinnosťou správneho súdu vyzvať toho kto podanie urobil (žalobcu, právneho zástupcu žalobcu), aby podanie doplnil s uvedením spôsobu ako ho doplniť alebo opraviť ako i poučením o možnosti podanie odmietnuť.

25. Vychádzajúc zo znenia ustanovenia § 59 S.s.p. krajský súd nepostupoval v súlade so zákonom a nevyzval žalobcu ani právneho zástupcu na odstránenie väd podania spočívajúcej v nedostatku plnomocenstva. Uznesením č.k. 2S 167/2017-73 zo dňa 20.09.2017 krajský súd síce vyzval žalobcu avšak na predloženie originálu plnomocenstva udeleného zástupcovi TEVA Pharmaceuticals Slovakia s.r.o., pričom predmetné uznesenie doručoval splnomocnencovi TEVA Pharmaceuticals Slovakia s.r.o. a v druhom prípade priamo uznesením č.k. 2S/167/2017-99 zo dňa 02.11.2017 vyzval TEVA Pharmaceuticals Slovakia s.r.o. na predloženie originálu plnomocenstva ktorým ho splnomocnil žalobca Teva Medical Ltd. na zastupovanie v predmetnom konaní. Predmetné uznesenie doručoval TEVA Pharmaceuticals Slovakia s.r.o. a právnemu zástupcovi. Podľa názoru kasačného súdu pokiaľ mal správny súd pochybnosti o splnení procesnej podmienky a to povinného právneho zastúpenia mal sa svojimi úkonmi zamerať na odstránenie tohto nedostatku, aby mal jednoznačne preukázané právne zastúpenie advokátskou kanceláriou h & h PARTNERS, advokátska kancelária s.r.o. žalobcu.

26. Tým, že krajský súd žalobu poukazom na ustanovenie § 98 ods. 1 písm. f/ žalobu odmietol bez toho, aby sa účinne snažil tento nedostatok podmienky konania odstrániť postupoval formálne, čím odňal žalobcovi prístup k súdu (čl. 46 ods. 2 a čl. 47 ods. 2 Ústavy SR) čím mu znemožnil, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva.

27. Kasačný súd dáva krajskému súdu do pozornosti, že odstrániteľný nedostatok podmienky konania spočívajúci v nedostatku preukázania splnomocnenia (§ 49 ods. 1 S.s.p.) bol žalobcom v priebehu konania odstránený (č.l. 133).

28. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody považoval kasačný súd kasačnú sťažnosť žalobcu za dôvodnú, a preto rozhodnutie krajského súdu poukazom na ustanovenie § 462 ods. 1 S.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

29. V ďalšom konaní krajský súd preskúma zákonnosť žalobou napadnutého rozhodnutia v zmysle žaloby a zároveň rozhodne aj o nároku na náhrad trov tohto kasačného konania. (§ 467 ods. 3 S.s.p.)

30. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.